

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHuishoudkunde

*Versijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

The Future of the Accountancy Profession

Stewart, J. C. — Dit artikel is een weergave van een lezing gehouden op het jongste internationale accountantscongres.

Accountants dienen zich bewust te worden, dat hun werkzaamheden met betrekking tot afgesloten perioden in toenemende mate slechts betekenis hebben als basis voor het stellen van prognoses. Enkele thans op de voorgrond tredende problemen zullen nog wel enige tijd de aandacht blijven vragen. De schommelingen in de waarde van het geld doet problemen rijzen en daarmee hangen weer samen vragen met betrekking tot afschrijving, veroudering en uitgaven op lange termijn. Uitvoerig gaat de auteur vervolgens in op de verslaglegging. Het verslag moet op een duidelijke wijze betrouwbare en voor degene voor wie het bestemd is, relevante gegevens bevatten. De schrijver onderscheidt daarbij drie functies van de accountant: de attesterende, de analytische en de vergelijkende.

Wat de toekomstige ontwikkeling van het beroep aangaat, wijst Stewart op de in verschillende landen waar te nemen tendens tot samensmelting van accountantskantoren. Als reden wordt gewoonlijk aangevoerd dat de accountantskantoren in toenemende mate over gespecialiseerde krachten moeten beschikken, dat de groei en spreiding van de opdrachtgevend ondernemingen een daarmee overeenstemmende groei en spreiding van de accountantskantoren vereist en dat de uitbreiding van deze laatste mogelijkheden biedt om de staf beter op te leiden en in de maatschap meer ervaren en kundigere leden op te nemen. Een andere tendens is de vestiging van filialen van bedrijven in andere landen en in verband hiermee het reeds waar te nemen streven om te voorzien in de accountantsopleiding in onderontwikkelde gebieden. Doel van dit laatste moet niet alleen zijn de toekomstige beroepsgenoten de vaktechnische kennis bij te brengen doch ook hen te doordringen van ethische normen welke wij aan het beroep ten grondslag leggen.

A II - 2

The Accountants' Magazine, november 1962

E 741

III. LEER VAN DE INRICHTING

Internal Control with a Computer

Mitchell, R. — In dit artikel wordt de controle van de gegevens als een van de aspecten van het computer systeem belicht. De leiding van een organisatie is verantwoordelijk voor de handhaving van een efficient systeem van interne controle, terwijl de accountant het systeem moet beoordelen op zijn sterke en zwakke zijden en zich een mening moet vormen over de vraag of de rekeningen op behoorlijke wijze de verrichtingen van de organisatie weergeven. De schrijver onderscheidt om de gedachte te bepalen de controle bij gebruikmaking van een informatie verwerkende apparatuur in *a* controle van de informatie aan en door de computer *b* controle van de verwerking der gegevens door de computer *c* toetsing van program en archiefmateriaal. Wat het eerste punt aangaat, bespreekt hij achtereenvolgens de bronnen van de te verwerken bescheiden, de weg van de documenten naar de controlekamer, de taak van deze kamer, de controle op het overbrengen van de informatie op ponskaarten en de taak van het met de bediening van de computer belaste personeel. Onder het sub *b* genoemde hoofd behandelt de auteur de controle op de uitkomsten van de machine en die op het program waarbij het ten aanzien van deze laatste niet alleen gaat om de waarborg dat de uitkomsten juist zullen zijn doch ook dat verspilling wordt vermeden door het verwerken van gegevens waarin fouten

voorkomen. Tenslotte wijdt hij in het kort aandacht aan het opstellen, wijzigen en standaardiseren van de programmen en het bewaren van het materiaal.

A III - 3
E 741

The Accountant, 3 november 1962

B. BEDRIJFSHuishoudkunde

a. ALGEMENE BEDRIJFSHuishoudkunde

II. BEDRIJFSHuishoudkunde ALS WETENSCHAP

Denkschulung im Fache Betriebswirtschaftslehre durch Unternehmungs-Planspiele

Furrer, R. — Het Zwitserse middelbaar en hoger onderwijs in de bedrijfseconomie kan sinds kort in samenwerking met bedrijven op het gebied van elektronische rekenmachines bij het onderwijs gebruik maken van zg. beleidsspelen zoals deze sinds 1956 in de Verenigde Staten toepassing vinden. Deze spelen beogen de deelnemers kennis te doen verkrijgen van de functionele en causale relaties in de onderneming of een onderdeel ervan, op grond hiervan beleidsbeslissingen te nemen en deze met het oog op de doelstellingen in de verschillende perioden zonodig te herzien. In de beide door de schrijver gegeven voorbeelden is het behalen van een zo groot mogelijke winst als doel gesteld. In het eerste geval, een produktiespel, kan daartoe o.a. worden gemanipuleerd met de produktie-omvang en de afzetgebieden van een aantal gegeven soorten van produkten. Enkele andere factoren worden als exogeen beschouwd, zodat zij door de deelnemers dus niet of slechts indirect kunnen worden beïnvloed.

Het tweede voorbeeld heeft betrekking op de via vertegenwoordigers te volgen verkoop-politiek van een aantal met elkaar concurrerende bedrijven.

Ba II - 4 *Schweizerische Zeitschrift für Kaufmännisches Bildungswesen*, november 1962
E 03

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Operations Research and The Smaller Company

Clapham, J. C. — Het activiteitenonderzoek voor de kleinere onderneming kijkt in verschillende opzichten af van dat ten behoeve van grote ondernemingen. In verband met haar meer beperkte draagkracht zal de kans op een positief resultaat van het in de kleinere onderneming in te stellen onderzoek zeer groot moeten zijn. Vandaar dat dergelijke onderzoeken vrijwel steeds beperkt blijven tot die gevallen waarin de topleiding voor het nemen van een bepaalde beslissing staat. Zelfs al is er kennelijk een probleem dan rijst de vraag of wellicht andere technieken kunnen worden toegepast en zo ja welke dan de minste kosten met zich brengt. De onderzoeker zal dus voor dergelijke kleinere ondernemingen technieken moeten ontwikkelen welke hem in staat stellen op korte termijn te beoordelen in welke mate de totale kosten door factoren welke de topleiding in de hand heeft, kunnen worden beïnvloed. Hij zal ook de vermoedelijke orde van grootte van de met een bepaald project te verwezenlijken besparingen moeten vaststellen. Op grond hiervan is hij in staat de omvang van zijn onderzoek aan te geven dan wel te beslissen of een onderzoek wel verantwoord is.

De onderzoeker zal zich voor zijn beoordeling soms kunnen baseren op zijn ervaring. In andere gevallen zal hij het nut van een in te stellen onderzoek kunnen vaststellen met behulp van eenvoudige, benaderende modellen. De schrijver geeft enkele voorbeelden van modellen op het gebied van de afzet, het houden van voorraad en de vervanging.

Indien wordt besloten een onderzoek in te stellen dan geschiedt het verzamelen der gegevens en de analyse van het bijeengebrachte materiaal op nagenoeg dezelfde wijze als voor de grote ondernemingen.

Ba III - 2
E 76

The Canadian Chartered Accountant, november 1962

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN PRIJSVORMING

Direct costing

Prange, Dr. A. J. A. — Bij het in ons land gebruikelijke integrale kostprijsstelsel worden alle indirecte kosten verbijzonderd via kostenplaatsen naar de kostendrager(s). Hierbij wordt meestal uitgegaan van een normale bedrijfsdrukke gebaseerd op een gemiddelde afzet of op een percentage van de produktiecapaciteit. Bij de vergelijking van de werkelijk gebrachte indirecte produktie-offers met de toelaatbare offers worden dan be-

paald de efficiëncyverschillen, de prijsverschillen en de leegloop welke te wijten is aan schommelingen in het produktieniveau en *niet* aan schommelingen in het verkoopniveau. Daardoor is het mogelijk dat bij de vorming van een voorraad gereed produkt een overdekking op vaste kosten ontstaat.

Bij de variabele kostencalculatie worden bij de waardering van de voorraden gereed produkt de vaste fabrikagekosten uitgesloten. De schrijver geeft een opstelling van de resultatenrekening volgens de integrale kostencalculatie en een volgens de variabele kostencalculatie. Vergelijking van deze opstellingen toont dat: 1 het verschil in jaarwinst uitsluitend in de leegloop schuilt; 2 verschillen in bezetting in een bepaalde periode bij de variabele kostencalculatie de winst in die periode niet beïnvloeden hoewel toch wel degelijk rekening wordt gehouden met de volledige dekking van alle kosten; 3 bij normale produktie en verkoop het netto-winst-cijfer bij beide methoden even groot is; 4 de opstelling volgens de variabele kostenmethode de leiding een helder beeld geeft van de totale vaste kosten en deze de gevolgen van prijsveranderingen gemakkelijker doet overzien dan bij de integrale kostencalculatie; 5 de eindvoorraad bij de variabele kostencalculatie lager wordt gewaardeerd dan bij de integrale kostencalculatie.

Vraagt men welk winstbedrag nu het juiste is dan blijkt de kern tenslotte te liggen bij de leegloop. Een onderbezettingsverschil als verlies te beschouwen is aanvaardbaar maar een overbezettingsverschil als winst te beschouwen mag alleen als de geproduceerde hoeveelheid ook verkocht is. De schrijver is van oordeel dat de winstverschillen volgens beide methoden moeten worden gezien als een winstverschuiving.

Ba IV - 2

Maandblad voor Bedrijfsadministratie en -Organisatie, november 1962

E 136.22

V. LEER VAN DE FINANCIERING

Emissiekoersen bij kapitaalsuitbreiding

Bloom, Dr. F. W. C. — Uitgaande van de opvatting dat aandeelhouders zonder voorbehoud gezamenlijk eigenaar zijn van de onderneming behandelt de schrijver het vaststellen van emissiekoersen bij kapitaalsuitbreiding. Hij bespreekt achtereenvolgens de benadering van de uitgifte-koers uit het oogpunt van winst per aandeel en dat van vermogen per aandeel. In het eerste geval gaat men er van uit dat gestreefd moet worden naar een zodanige verhouding tussen het nominale bedrag van oude en nieuwe aandelen dat de te verwachten winst per aandeel niet wordt aangetast door de kapitaalsuitbreiding. De uitgiftekoers wordt dan - aannemende dat alleen met eigen vermogen wordt gefinancierd - bepaald door de verhouding tussen de verwachte winst per oud aandeel als de emissie achterwege zou blijven (in %) en het verwacht rendementspercentage uit de investering van het emissieprovenu. In het tweede geval wordt de uitgiftekoers beoordeeld vanuit de intrinsieke waarde der aandelen, welke gewoonlijk wel tamelijk nauwkeurig kan worden benaderd. Als regel laat men daarbij de immateriële activa buiten de berekening; deze moeten dan worden verwerkt in de zojuist bedoelde winstprojecties.

Het gezichtspunt winst per aandeel stelt de uitgiftekoers in wezen afhankelijk van zeer subjectieve schattingen. Vandaar dat mede het meer objectieve gezichtspunt vermogen per aandeel in aanmerking moet worden genomen en de uitgiftekoers dus noch belangrijk boven, noch belangrijk beneden deze waarde dient te liggen.

Aan de uiteengezette principes verbindt de schrijver tenslotte enkele zeer positieve conclusies over het emissiebeleid.

Ba V - 3b *Tijdschrift voor Vennootschappen, Verenigingen en Stichtingen, november 1962*
E 325.201

Capital investment and the profitability index

Reul, R. — Aangezien de rendabiliteit van een onderneming in belangrijke mate kan worden aangetast door onjuiste investeringen, is het noodzakelijk dat de bedrijfsleiding een verantwoord beeld van de winsgevendheid van een project heeft alvorens te dier zake een beslissing te nemen. Uitgaande van een aangenomen rentevoet kan de contante waarde van het te investeren vermogen en die van de verwachte opbrengsten worden berekend. Zijn beide waarden niet aan elkaar gelijk dan kan met behulp van voorbewerkte waarderingssstaten en een grafische methode van interpolatie de rentevoet worden vastgesteld waarbij zulks wel het geval is. Deze rentevoet is dan de rendementsgraad van het te investeren vermogen. De schrijver licht deze methode aan de hand van enkele voorbeelden nader toe en gaat daarbij tevens in op de tegen de door hem aangelegde maatstaf aangevoerde bezwaren.

De schrijver wijst erop dat zijn methode geen beslissingstechniek is welke met voorbijgaan aan het oordeel van de leiding automatisch de beslissing geeft. Zij is een waarderingsprocedure welke aan de leiding een belangrijk deel van de gegevens verschaft welke zij

nodig heeft om een zo goed mogelijk gebruik te maken van het ter beschikking staande vermogen.

Ba V - 7

The Manager, november 1962

E 641.26 : E 241.4

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

Machevo '62 en de inkoop

Hartong, F. L. — De Machevo '62 is een vakbeurs van kapitaalgoederen en wel een verticale omdat zij is een concentratie van aanbod op een bepaald scherp omschreven gebied, waar gelijke gepooldheid van de bezoekers een belangrijk element vormt voor de bepaling van de grenzen. Een vakbeurs welke alle machines en gereedschap voor bepaalde productieprocessen opneemt behoort tot deze categorie. Is zij daarentegen opgebouwd uit specifieke machines voor een bepaalde fase uit verschillende processen dan is zij een horizontale vakbeurs.

Ten opzichte van de inkoop staan beide fundamenteel verschillend. De kopers worden gevormd door het grootbedrijf dat een groot inkoopapparaat met in het algemeen gespecialiseerde inkopers bezit, en het kleinere bedrijf dat maar één all-round inkoper heeft, zonder uitgesproken specialisme. De horizontale beurs is één der mogelijkheden voor de gespecialiseerde inkoper om in een zeer intensief en technisch specialistisch contact te treden met de verkoper. De all-round inkoper heeft het voordeel dat hij zich op een speciaal gebied snel op de hoogte kan stellen van de algemene stand van zaken in het desbetreffende vakgebied; het contact tussen koper en verkoper is hier van informatorische aard. Bij de verticale beurzen is de gespecialiseerde inkoper in wezen alleen geïnteresseerd in het aanbod op zijn gebied, dat veelal belangrijker kleiner is en minder gevarieerd dan op de horizontale beurs. Voor hem werken dergelijke beurzen informatorisch naast blikverruimend. De all-round inkoper zal zich geheel thuis voelen; het contact tussen hem en de verkoper is daardoor intensief.

In het vervolg van zijn artikel gaat de schrijver meer in het bijzonder in op de Machevo als kapitaalgoederenbeurs.

Met betrekking tot het internationale inkoopvlak merkt hij nog op dat de horizontale beurs door haar specialisme slechts interessant is voor hoogontwikkelde industrielanden. De verticale beurs biedt mede voor de minder hoog ontwikkelde gebieden een mogelijkheid om de machinerieën, nodig van het begin tot het eind van het productieproces, te zien.

Ba VI - 6

Inkoop, november 1962

E 638.223

Sociale man aan de top?

In het nummer van september stelde Drs. P. Fetter aan de orde de rol van de personeelschef in de onderneming en de invloed van de sociale wetenschappen op het topniveau van onze industrie. In vraaggesprekken over deze beschouwingen met resp. Ir. B. F. Schröder en Prof. dr. J. Koekebakker verklaarde eerstgenoemde het denkbeeld om de personeelschef in de lijn op te nemen voor het grote bedrijf een aantrekkelijke gedachte te achten, doch voor het kleinere bedrijf als niet realiseerbaar te moeten aanmerken. Professor Koekebakker vindt de invloed van de sociale wetenschappen niet bevredigend. Hij betwijfelt of het plaatsen van de personeelschef in de lijn een werkelijke oplossing zou zijn.

Ba VI - 16

Gids voor Personeelsbeleid, Arbeidsvraagstukken, Sociale Verzekering, november 1962

E 642.3

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

De functie van de vakbeweging bij de bevordering van de produktiviteit

Tilburg, W. F. van — De vakbeweging kan de produktiviteit bevorderen door bij haar leden de mentaliteit welke tot produktiviteitsbevordering leidt, aan te moedigen en zij kan door haar wensen op het gebied van de arbeidsvoorwaarden prikkend werken op de ondernemingen welke aan deze wensen willen voldoen. Verbetering van de arbeidsvoorwaarden leidt tot hogere arbeidskosten en deze laatste hebben een stimulerende invloed op de produktiviteit. Middelen om de mentaliteit te beïnvloeden zijn bondsbladen, kaderbladen, cursussen en gespreksgroepen.

Aan een veranderende mentaliteit dienen echter in de concrete werkelijkheid van het bedrijf mogelijkheden te worden geboden om zich uit te leven. De vakbeweging wenst daarom erkenning van het recht van de werknemer op medezeggenschap en van zijn plicht

tot het dragen van verantwoordelijkheid. De enige institutionele vorm van deze medezeggenschap en verantwoordelijkheid is binnen de onderneming de ondernemersraad, welke thans evenwel niet bevredigend functioneert.

Tenslotte steunt de moderne vakbeweging de produktiviteitsontwikkeling in het kader van de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie en door haar stellingname op het algemene economische terrein. Als voorbeeld van het eerste noemt de auteur o.a. het nemen van of stimuleren en steunen van initiatieven welke ondernemingswijze niet te verwerkelijken zijn en welke op den duur toch een belangrijke invloed hebben op de produktiviteit binnen de ondernemingen.

Ba VII - 1
E 641.216

Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, november 1962

The Purpose of Communication

Sawatsky, J. C. — De structuur en de zich wijzigende aard van de moderne gemeenschap leiden tot het isolement van het individu en zij maken dat het leven onpersoonlijker wordt. Zelfs voor de leiding en de werknemer wordt het moeilijk om in voldoende mate tot een gemeenschappelijk doel te komen. De grote onderneming, de vele schakels in de bevelvoering en de specialisatie zijn oorzaak van enkele der ontstane problemen. De leiding van de onderneming heeft dikwijls niet ingezien dat de organisatie en de vele wijzigingen welke daarin worden aangebracht niet zonder meer worden begrepen.

Zodra de mens zijn meest noodzakelijke behoeften kan bevredigen, rijzen nieuwe welke men zou kunnen aanduiden als sociale behoeften. Zij zijn van tweeërlei aard. De ene is het universele verlangen om ergens toe te behoren, deel uit te maken van een groep. De andere is de behoefte aan zelfrespect en een zekere mate van autonomie.

Van de zijde der ondernemingen wordt in de laatste jaren veel aandacht besteed aan de communicatie-technieken. Men ziet in dat het geschreven woord niet voldoende is en de nadruk wordt meer en meer gelegd op onderling contact, zoals interviews, bijeenkomsten en conferenties. De fundamentele vraag zal worden: waarvan wenst de leiding de werknemers op de hoogte te brengen en het antwoord op deze vraag zal in de meest fundamentele betekenis van het begrip „communicatie” moeten luiden: dargene waardoor zij tezamen aan iets kunnen deelnemen en in iets kunnen delen. De huidige verhoudingen zijn dikwijls zeer onbevredigend en het ziet er naar uit dat zowel de ondernemers als de arbeiders hun onderlinge verhoudingen zullen moeten herzien.

Ba VII - 1
E 641.216

The Canadian Chartered Accountant, november 1962

De S.E.R. wijst ons de weg naar inflatie; Niet begrepen?; Nieuwe loonpolitieke paden

Wemelsfelder, Prof. Dr. J.; Hessel, Dr. W.; Pels, Dr. J. S. — Prof. Wemelsfelder vraagt zich af of het S.E.R.-advies over de mogelijkheden voor loonsverhoging in 1963 veel vertrouwen geeft in de wens van het georganiseerde bedrijfsleven, om zelf de verantwoordelijkheid voor de loonpolitiek te dragen. De conjunctuur vertoont tekenen van kentering en er is weinig ruimte voor loonsverhoging. Onder deze omstandigheden zou een pessimistische interpretatie van de huidige situatie van wijsheid hebben getuigd. De S.E.R. heeft zich daardoor niet laten leiden. Uitgaande van de redenering dat niet alle werknemers in 1963 voor loonsverhoging in aanmerking komen heeft hij het percentage waarmee op grond van de beschikbare ruimte de lonen zouden kunnen worden verhoogd, dienovereenkomstig opgevoerd en daarop vervolgens een toeslag gelegd, omdat de vakbeweging met het lagere percentage niet kan „werken”. Degenen, die waarschuwen tegen overdracht van bevoegdheden op loonpolitiek gebied aan het bedrijfsleven schijnen dus gelijk te krijgen.

Dr. van Hessel zet uiteen in hoeverre het standpunt van de regering z.i. essentieel afwijkt van het S.E.R.-advies. De kern van dit advies is, dat voor gedifferentieerde loonvorming geen algemene regels zijn te geven en dat derhalve toetsing door het College van Rijksbemiddelaars dient te worden vervangen door een arbitrair beleid van geven en nemen door de Stichting van de Arbeid, waarmee dan tevens de verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven tot haar recht komt. De regering wenst overeenstemming vooraf over de toelaatbare totale loonsstijging en de hoofdlijnen van het beleid. Bovendien laat zij de mogelijkheid open dat het College van Rijksbemiddelaars op basis van deze norm en de hoofdlijnen, de door de Stichting toegelaten c.a.o.'s onverbindend verklaart.

Differentiëren, aldus de schrijver is een arbitraire zaak en kan daarom het beste tot stand worden gebracht via onderling overleg in de privaatrechtelijke sfeer. De regering wil echter het onverenigbare verenigen door beide elementen, nl. van loonbeleid door de Stichting en van de controle door het College, samen te voegen. Bovendien gaat de rege-

ring voorbij aan het advies van de S.E.R. om de loonpolitiek los te maken van de prijs-politiek.

Dr. J. S. Pels schetst de hoofdlijnen van het nieuwe systeem van loonvorming waar-omtrent thans overeenstemming is bereikt tussen de regering en de Stichting van de Arbeid. Deze hoofdlijnen komen in grote trekken overeen met het S.E.R.-advies. Als basis voor de onderhandelingen gelden de jaarlijkse S.E.R. rapporten, die aanduidingen zullen geven omtrent de mogelijk geachte totale loonstijging. Het essentiële kenmerk van het nieuwe systeem is dat de primaire verantwoordelijkheid voor de loonpolitiek en de uitvoering daarvan in eerste instantie door het bedrijfsleven wordt gedragen. Met het oog hierop is de voorwaarde tot voorafgaand overleg tussen regering en Stichting komen te vervallen; informeel overleg blijft altijd mogelijk. Bij een voor het algemene economische beleid gevaarlijke loonontwikkeling kan een loonpauze worden afgekondigd. De Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid krijgt de bevoegdheid c.a.o.'s nietig te verklaren, na vrijblijvend advies van het College, dat het bedrijfsleven zal waarschuwen, als het tot nietig verklaring wil adviseren. Dit zal zich uiteraard weinig voordoen, omdat anders de basis van het systeem wordt aangetast.

Ba VII - 3

Economisch-Statistische Berichten, 7, 14 en 28 november 1962

E 221.5 : E 225.41

Toch financiering van aanvullende pensioenen in omslag!

Kaars Sypsteyn, I. r. J. C. — Bij het oude voor pensioenregelingen toegepaste stelsel wordt, tegen een vaste premie gedurende 40 of 45 jaar, een nominaal pensioen in guldens in uitzicht gesteld. Wil deze verzekering aan het gestelde doel beantwoorden dan zal de eis van het op constante waarde blijven van de munt de allesbeheersende factor zijn. Sinds de oorlog hebben we echter ervaren dat we met een voortschrijdende waardevermindering van de munt en bovendien met een reële stijging der lonen rekening moeten houden. Door het invoeren van een procentuele premie van het loon maakt men de zaak iets beter doch het „back-service“-probleem wordt hiermee niet opgelost. In 1957 en in 1962 is het „back-service“-tekort voor een goed deel opgevangen door de A.O.W.; dit kan echter zo niet doorgaan.

Om behoorlijke gedifferentieerde pensioenen te kunnen blijven betalen zonder staats-hulp zal men voor de aanvullende verzekeringen het omslagstelsel moeten aanvaarden. Het feit dat de duur van het gemiddelde dienstverband steeds korter wordt, waardoor het risico van de hoogte en de waardevastheid der pensioenen steeds meer naar de laatste werkgever wordt verschoven, dwingt ertoe naar een systeem te zoeken waarbij ook de vroegere werkgevers in de kosten der pensioenen blijven ingeschakeld.

De kosten van het pensioen zijn naar beide systemen - kapitaalgedekt of omslag - macro-economisch gezien even hoog, nl. gelijk aan de pensioenen die worden uitbetaald. Omslag levert op zichzelf bij loonstijging bepaalde voordelen op; de kosten der pensioenen worden immers in een bepaald jaar in guldens naar de muntwaarde van datzelfde jaar opgebracht. Bij het kapitaalgedekte pensioen heeft men bij onze „creeping-inflation“ de premies met guldens van hogere koopwaarde betaald.

De auteur is van mening dat, indien de bestaande levensverzekeringsmaatschappijen niet collectief een verantwoord omslagstelsel kunnen bieden, de betrokkenen zelf een oplossing voor dit probleem moeten zoeken of wel onderbrengen bij het G.A.K.

Ba VII - 8

Economisch-Statistische Berichten, 21 november 1962

E 641.215.3

Vakantiewerk door scholieren

Hout, Drs. F. A. van den — In 1960 heeft het hoofdbureau aan de gewestelijke arbeidsbureaus het advies gegeven de vakantiearbeid door scholieren niet te stimuleren, maar te pogen daaraan richting te geven en te trachten te bereiken dat excessen worden vermeden. Naar aanleiding van dit advies heeft het bureau te 's-Hertogenbosch, daartoe gemachtigd door een groot aantal hoofden van scholen, de katholieke jeugdraad, de industriële kring en de raad van het grootwinkelbedrijf, in overleg met de beide laatstge-noemde een regeling ontworpen, gebaseerd op de algemene stelregel dat de ouders van de kinderen waar het om gaat, de allereerste of allerlaatste verantwoordelijkheid dragen en dat dit bij de procedure duidelijk tot uiting moet komen. De regeling is onderverdeeld in een zevental, door de auteur vermelde punten. Het eerste daarvan luidt dat de werkgevers die bij deze organisaties zijn aangesloten alsmede zij die de regeling aanvaarden, geen scholieren in dienst mogen nemen indien zij niet in het bezit zijn van een speciale plaatsingskaart. Deze kaart dient o.a. getekend te zijn door een der ouders en voorzien te zijn van het stempel van de school.

Ba VII - 10

Gids voor Personeelsbeleid, Arbeidsvraagstukken, Sociale Verzekering,

E 224.34

oktober 1962